

Sunt mai multe transformări bruște în piesă, dar și în spectacolul care respectă, în mare, dorințele autorului. Atmosfera de bălci, indicată de autor, este creată atât prin travestițiile sub ochii noștri ale Domnului cel Gras și ale lui Alice, cât și prin elemente de recuzită, până la finalul, bălci în toată regula, în care sunt plasați Făt-Frumosul rezultat din Pictor prin împușcare cu pistolul fermecat al Domnului cel Gras și Cosânzeana care rezultă de sub mizeria fizică a lui Alice, prin același procedeu. Surorii ciunge a Domnului cel Gras îi crește, între altele, și mâna la loc, ca să nu mai spun că ajunge să semene tabloului frumoasei fete, lăsat de Pictor în prima parte a piesei, cel care generează, de fapt, toată nebunia înfrumusețărilor finale. Ceea ce Domnul cel Gras, în dorința sa de a transforma totul după un model superficial, nu-și dă seama, continuând să se creadă rămas pe celălalt țărm, al urâteniei, este că el însuși s-a transformat, și încă esențial, într-un fel de demiurg, chiar dacă arată la fel.

Textul este citit și redat astfel încât spectatorii, dacă ar exista, ar da crezare și ar fi ei înșiși transportați în lumea lui Ionesco. Fără a fi un mare spectacol, *Tabloul* lui Dan Victor (autor al regiei, scenografiei și coloanei sonore) este o probă de teatru autentic, iar pentru actori, cred, o lecție de care vor trebui să țină seama în cariera lor viitoare. Nu știu dacă actorii au jucat din pasiune pentru teatru, nu risc asemenea patetisme foarte uzitate de altfel, dar ceea ce e sigur este că ei se dăruiesc total rolurilor pe care și le-au asumat și asta se simte.

Spectacolul lui Dan Victor va trebui reținut ca unul serios în lista nu atât de multelor, pe cât s-ar crede, reprezentări ale lui Ionesco pe scenele românești.

La Scena, București – Tabloul de Eugène Ionesco. Regia, scenografia, ilustrația sonoră: Dan Victor. Cu: Mihai Baranga (*Domnul cel Gras*), Geta Marin (*Alice*), Nicolae Nastasia (*Pictorul*).

Cristiana GAVRILĂ

Fericirea din buzunarul morților

Regizorul Dan Stoica, reîntors după douăzeci de ani în țară, este cunoscut ca un promotor al dramaturgiei austriece la noi (a tradus și a publicat patru antologii ale teatrului austriac). Acum îl aduce în scenă pe Dimitrê Dinev, scriitor bulgar stabilit, ca și regizorul, la Viena în anii 90, cunoscut în România doar cu volumul *O lumină deasupra capului*, apărut în 2007, la Editura Rao. Scrie scenarii de film, piese de teatru, proză și a luat Premiul Chamisso al Fundației Robert Bosch, iar anul trecut, bulgarii i-au decernat Premiul Askeer (un echivalent al Premiului UNITER).

Piele și cer, piesă montată în premieră la Teatrul Foarte Mic, amintește puțin de Arrabal, poate și de Mrožek, în câteva momente de Matei Vișniec, în altele de piesele care vor să ne convingă în limbaj contemporan că viața pare lipsită de orice sens. Dar Dimitrê Dinev alege o fabulă ofertantă și gândește trei personaje, prin care reușește să consolideze această mixtură. Povestea despre supraviețuire a unui mercenar (Cristian Iacob) și a unei hoațe de leșuri (Tania Popa), pe cât de șocantă ca expoziție, pe atât de riscantă ca dezvoltare, se construiește din mărturisirile celor doi. Iar regizorul Dan Stoica a mizat sută la sută pe actori.

...Este o noapte târzie, poate spre dimineață, pe un câmp de luptă pentru moment părăsit, unde violența războiului se simte doar prin urmele lăsate de cadavre și bombe sau de exploziile care se aud în depărtare. Austeră și intimistă, inteligent construită scenografia Alinei Herescu apropie foarte mult publicul de atmosfera piesei: un crater lăsat

Tania POPA și Cristian IACOB

probabil de o bombă, un copac uscat la umbra căruia se odihnesc cei doi. Acest spațiu dă contur întregului spectacol.

Aparent fără conflicte majore, sub amenințări uneori prietenești cu arma, este momentul sincerității totale. Câmpul de luptă rămâne în urmă și personajele vor cu tot dinadinsul să privească înainte. În timp de război, secundele se numără altfel, iar aceasta e noaptea când nu mai contează dacă dorința ei nebună de a afla poveștile oamenilor sau nevoia lui de a vorbi despre lipsa de sens a fugii sterile după un scop în viață, îi apropie. Dimitré Dinev nu pune în discuție aceste teme dintr-un unghi nou sau original, dar reușește să vorbească plin de duioșie despre lucruri care, în mod normal, te întristează. Ea jefuiește soldați morți ca să strângă bani pentru a pleca în America fericirilor absolute, unde ar putea fi o femeie împlinită și liberă să zâmbească. El și-a tatuat pe corp toate momentele importante, de la numele iubitelor care au trecut prin viața lui, până la locurile pe unde a umblat, ca nu cumva să le uite sau să le piardă. Femeia visează o viață frumoasă și trăiește pentru acest miraj, mercenarul își poartă cu dezugust viața tipărită pe piele. El se ascunde de lume, ea vrea să cunoască lumea. Farmecul acestor povești este spart de prezența unui soldat foarte tânăr, disperat și înfricoșat până la isterie, interpretat de Viorel Cojanu, care vrea doar să se întoarcă acasă.

Textul lui Dimitré Dinev nu spune nimic nou despre umanitate în timp de război, dar este construit din replici vii, care sună a adevăr, iar acest lucru dă personajelor un aer irezistibil, într-un spectacol care are pretenția de a vorbi mai mult despre iubire și supraviețuire decât despre mizerie. Iar publicului îi este interzis să se întristeze.

Teatrul Foarte Mic – Piele și cer de Dimitré Dinev. Regia și ilustrația muzicală: Dan Stoica. Scenografia: Alina Herescu. Muzica: Ștefan Stoica. Cu: Cristian Iacob, Tania Popa, Viorel Cojanu. Data premierei: 2 februarie 2008.